

“Napredna obuka sudija o aspektima stečaja i reorganizacije”

Neum 16-17 Septembar 2004. godine

**NEKA OD DOSADASNJIH ISKUSTAVA
SUDOVA U STECAJNOM POSTUPKU**

PRIMJER PRVI:

U prijedlogu za pokretanje stečajnog postupka, dužnik traži da se imenuje stečajni upravnik kojeg on predlaže (isto i sa povjerenjem kao predlagacem), jer samo u njega ima povjerenja.

PITANJE: Da li sud treba udovoljiti ovom zahtjevu, ako da, pod kojim uslovima?

PRIMJER DRUGI:

U toku prethodnog postupka, povjerilac koji je predlagac, traži od stečajnog suda da ne postupa po njegovom prijedlogu za otvaranje stečajnog postupka, odnosno da zaustavi sve radnje u postupku, dok on ne da znak sudu da može nastaviti dalje, s obzirom da trenutno pregovara sa dužnikom o izmirenju njegovih potraživanja?

PITANJE: Dokle ide dispozicija povjerioca u stečajnom postupku? Da li je sud dužan postupiti u skladu sa ovakvim zahtjevom povjerioca?

ZAKLJUČAK ZA PRIMJER DRUGI

Sud ne treba dozvoliti nikakvo odugovlačenje prethodnog postupka, jer:

- se stečajni postupak smatra hitnim, i nakon njegovog pokretanja, sud većinu svojih radnji u prethodnom postupku obavlja po službenoj dužnosti;
- stečajni povjerilac nema ovlastenja u Zakonu o stečajnom postupku da na taj način disponira sa svojim prijedlogom (kao što je slučaj npr. sa sudskim izvršnim postupkom), niti takvo ovlastenje postoji u ZPP koji se shodno primjenjuje u stečajnom postupku;

- predlagac ima pravo da povuce prijedlog za pokretanje stečajnog postupka u skladu sa članom 4. st. 5., ukoliko se u međuvremenu predomislio;

Stečajni sud bi jedino na osnovu člana 112 ZPP mogao odložiti rociste za raspravu o otvaranju stečajnog postupka, pod uslovima odredjenim tim članom

PRIMJER TRECI:

Sud je po prijedlogu povjerioca kao predlagaca, u prethodnom postupku odredio neke mjere obezbjedjenja nad imovinom duznika. U kasnijoj fazi prethodnog postupka, povjerilac u dogovoru sa duznikom, trazi ukidanje odredjenih mjera obezbjedjenja.

PITANJE: Da li je sud obavezan postupiti po ovakvom zahtjevu povjerioca? Da li se mjere osiguranja odredjuju i ukidaju samo na zahtjev povjerioca ili moze i po sluzbenoj duznosti?

ZAKLJUCAK ZA PRIMJER TRECI:

1. Mjere osiguranja se odredjuju u prethodnom postupku ili na zahtjev zainteresovane strane ili po sluzbenoj duznosti (cl. 15 st. 1)
2. Mjere osiguranja se mogu odrediti i na prijedlog privremenog stecajnog upravnika
3. S obzirom da sud po sluzbenoj duznosti moze odrediti mjere osiguranja, on po zahtjevu predlagaca o ukidanju te mjere ne mora postupiti, nego je moze odrzati na snazi svojom odlukom
4. S obzirom na obavezu suda da po sluzbenoj duznosti istrazi sve okolnosti koje su od znacaja za postupak (clan 9 st.3), stecajni sud bi mogao u ovakvoj situaciji da zatrazi misljenje i privremenog stecajnog upravnika

PRIMJER CETVRTI:

Stecajni upravnik je neposredno nakon otvaranja stecajnog postupka, na osnovu svojih analiza, naredio preduzecu, da zbog stvaranja gubitaka u proizvodnji, prekine dalju proizvodnju, i to bez odluke stecajnog sudije?

PITANJE: Da li je stecajni upravnik pravilno postupio?

ODGOVOR:

1. Odluku o daljem poslovanju stečajnog dužnika donosi skupština povjerilaca na izvjestajnom rocistu (clan 99. st.1)
2. U slučaju da se odluka mora donijeti prije izvjestajnog rocista, nju donosi odbor povjerilaca, ako ga ima, odnosno stečajni upravnik, ako odbora nema, s tim da dužnik može zatražiti od sudije da on ukine tu zabranu (clan 100)
3. U toku prethodnog postupka, odluku o obustavi poslovanja dužnika donosi stečajni sudija na osnovu prijedloga privremenog stečajnog dužnika (cl. 16. st. 2)

PRIMJER PETI:

Prema procjeni stečajnog upravnika, nema mogućnosti da se sitni inventar i neka manja pokretna imovina dužnika osigura od krađe, jer obezbjeđenje stečajnog dužnika ne vrši svoj posao na profesionalni način. Stečajni upravnik zbog toga traži od sudije da donese odluku o prodaji ove imovine prije izvjestajnog rocista, jer je to najsigurniji način cuvanja njegove vrijednosti.

PITANJE:

Ko donosi odluku o prodaji imovine u ovakvoj situaciji, stečajni sudija ili upravnik?

ODGOVOR:

1. Prema novoj koncepciji stečaja, imovina dužnika se nakon otvaranja stečajnog postupka faktički smatra zajedničkom imovinom stečajnih povjerilaca i služi samo zadovoljenju njihovih interesa
2. U tom smislu član 99. st. 2 određuje da skupština povjerilaca na izvjestajnom ročistu određuje uvjete i način unovčenja dužnikove imovine
3. Kako bi stečajni upravnik mogao nesmetano da se posveti svom cilju namirenju potraživanja stečajnih povjerilaca u što većem procentu, zakon mu daje obavezu da nastavi proizvodnju, ukoliko je to moguće (bez stvaranja novih gubitaka) (cl. 25 st.1)
4. Radi ostvarenja tog zadatka, zakon u cl. 25. st.1. daje stečajnom upravniku da sam unovci pojedine predmete (bez odluke sudije) kako bi pokrenuo proizvodnju i povećao buduću stečajnu masu

5. Ukoliko se radi o prodaji imovine čiji cilj nije pokretanje ili održavanje proizvodnje u stečajnom dužniku, za sve značajne radnje po imovinu stečajnog dužnika, upravnik mora dobiti saglasnost stečajnih povjerilaca na izvjestajnom ročistu (član 99. st.2), odnosno odbora povjerilaca (član 29. st. 6.)

6. S obzirom da saglasnost skupštine odnosno odbora ne mora biti prethodna, nego može biti i naknadna, stečajni upravnik je taj koji i prije dobijanja potrebne saglasnosti može prodati stvari iz našeg primjera (i to bez odluke suda), s tim da ta radnja bude naknadno potvrđena od strane skupštine ili odbora povjerilaca

PRIMJER SESTI

I pored toga sto je sud, u skladu sa zakonskim odredbama, uredno oglasio zakazivanje izvjestajnog rocista, niko od stecajnih povjerilaca se ne pojavljuje na tom rocistu

PITANJE:

Da li ce sud u takvoj situaciji morati odgoditi odrzavanje tog rocista, ili on vec tada moze odrediti da stecajni upravnik prodaje imovinu prema odredbama izvrsnog zakona (nekretnine), odnosno na drugi nacin (pokretna imovina), ne cekajuci odluku skupstine stecajnih povjerilaca?

Odgovor:

1. Cilj stečajnog postupka je kolektivno namirenje stečajnih povjerilaca **unovcnjem** imovine stečajnog dužnika (cl. 2)
2. Postupak stečaja je hitan (clan 9. st.1)
3. Clan 99. st. 2 određuje da skupština može odlučiti da pristupi izradi stečajnog plana (reorganizacije), te to ostaje samo kao jedna mogućnost, koju povjerioci ne moraju iskoristiti
4. Isti clan samo st. 2 određuje da skupština određuje i način i uvjete prodaje imovine
5. Međutim, iako odluka skupštine o načinu i unovcnju imovine ne postoji, imovine dužnika se može prodati prema pravilima koje uređuju članovi 102-107, s tim da stečajni upravitelj i stečajni sudija mora imati u vidu potrebnu saglasnost odbora ili skupštine povjerilaca prema članu 118.

Zaključak: Iz navedenog se vidi da stečajni sudija u našem primjeru može odmah odrediti prodaju imovine dužnika, bez čekanja odluke skupštine povjerilaca o tome.